

KİTAP

Türkiye'de Turizm Eğitimi ve Etkenliği

Osman Kemal AĞAOĞLU
Ankara, 1991
24 x 16, 256 sayfa
ISBN 975 440 0857

Bir araştırmanın düşündürdükleri...

En son 1989 verilerine dayanılarak, 1990'ın ortalarında tamamlanan "**Türkiye'de Turizm Eğitimi ve Etkenliği**" adı altında Osman Kemal AĞAOĞLU tarafından yürütülmüş olan araştırma, nihayet geçtiğimiz aylarda yayımlanarak turizm dünyasının hizmetine girdi. Araştırma, Milli Prodüktivite Merkezi Merkezi Yayınları dizisinde çıktı.

Araştırma; kısaca turizm eğitimi ve verimlilik ilişkileri üzerinde durduktan sonra genel hatlarıyla;

- 6 Batı Avrupa ülkesinde ve Türkiye'de turizm eğitiminin nasıl yapıldığı,
- Türkiye'de turizm sektörünün gelişme seyri, turizm eğitimi ve istihdam yapısı, ve
- Konaklama tesisleri ile ve turizm eğitimi kurumlarında

uygulanmış anket bulgularından oluşmaktadır.

Anket, 45 konaklama işletmesi yöneticisi (genel müdür, personel ya da muhasebe müdürü ile ayrı ayrı) ile bu tesislerde görev yapan 180 departman şefi, ayrıca 56 turizm eğitimi kurumu, bu kurumlardaki 351 eğitici ve 441 öğrenci üzerinde uygulanmıştır.

Araştırmacı, mevcut tüm kaynakları çok titiz bir şekilde taramış ve buralardan elde ettiği verileri, ilgili birçok diğer kaynaklarla karşılaştırmıştır. Bunları ayrıntılı bir şekilde tartışarak, turizm sektöründeki mevcut kapasite ve buradaki istihdam yapısı hakkında yeni bilgiler üretmiştir. Ağaoğlu'nun bulgularına göre, ülkemizde halen birincil konaklama birimlerinde toplam **510.000** yatak bulunmakta, bu ve diğer turizm tesislerinde (ulaştırma kesimi hariç) toplam **610.500** kişi istihdam edilmiş durumdadır.

1990 yılına değin, çeşitli eğitim kurumlarında turizm mesleki eğitimi verilen eleman sayısı **32.112** olarak saptanmıştır. Ancak gerçek anlamda turizm eğitimi verilen kişilerin sayısı **25.224** olarak hesap edilmiştir. Bunların ise ancak **8.583**'ü halen sektörde çalışmaktadır. Bu açıdan bakıldığında turizm eğitiminin %66 oranında başarısız olduğu ortaya çıkmaktadır. Böylece de sektör, reel olarak %0.9 oranında mesleki eğitim almış elemanlarla çalışmaktadır. Eğitim kurumlarındaki ortalama yetersizlik oranı %80.2 olarak hesap edilmiştir. Sayısal olarak da durum arz ve talep dikkate alındığında hangi açıdan bakılırsa bakılsın, ters dönmüş bir piramit gibidir.

Yani, sektörün ihtiyacına yanıt verebilmek için;

- **53.150** olan üst düzey yönetici personel için 36 eğitim kurumu,
- **71.450** olan orta kademe yönetici personel için 35 eğitim kurumu,
- **335.900** olan ara ve temel kademe çalışanları için 16 eğitim kurumu faaliyette bulunmaktadır. Bu da, turizm eğitiminin her türlü plan ve programdan uzak bir şekilde yapıldığını göstermektedir.

O.Kemal Ağaoğlu sonuç olarak turizm eğitimi;

- sektör tarafından % 53,
- eğitim kurumları tarafından % 53.5

olmak üzere, ortalama olarak %54 oranında yetersiz olarak değerlendirmektedir.

Ağaoğlu, Türkiye'de üzerinde çok konuşulmuş, tartışılmış olmasına rağmen, ne yazık ki somut çözümler üretilemeyen bir konuda ciddi bir yapıt ortaya çıkarmıştır. Turizm eğitimi konusunda var olan gerçekleri de tüm açıklığı ile ortaya çıkaran yazar, sorunları söylemekle kalmamakta, bunlara çeşitli çözüm önerileri üretiyor, önerilerde bulunuyor...

NOT : "**Türkiye'de Turizm Eğitimi ve Etkenliği**" kitabı, **ANATOLIA TURİZM YAYINLARI MERKEZİ**'den edinilebilir.